

OPRAVDOVOST FOREM: ČESKÝ ŠPERK V ATHÉNÁCH

25. 1. – 20. 5. 2023

Muzeum šperků v Athénách / Ilias Lalaounis Jewelry Museum

Tisková zpráva ze dne 9. 5. 2023, Česká centra

24 českých umělců čtyř generací a 204 uměleckých šperků. To je číselná bilance výstavy s názvem „Opravdovost forem / Průřez současným českým šperkem“ od šedesátých let do současnosti. Výstavu iniciovalo a připravilo České centrum Athény ve spolupráci s Ilias Lalaounis Jewelry Museum. Kurátorkou výstavy je Julie Bergmann. Přehlídka, která je v Řecku k vidění od ledna letošního roku, vyvrcholí 18. 5. 2023 přednáškou renomovaného kurátora Matthewa Drutta z New Yorku, který v minulosti spolupracoval například s galerií Ermitáž.

Minimalistické formy prstenů, brože evokující op-art či náhrdelníky připomínající art brut, občas i něžně morbidní. Vedle toho však další šperkařské ozdoby, které dokládají vysokou míru originality a kvalitního řemeslného zpracování při využití rozmanitých materiálů od skla přes různé kovy a zlato až po plasty. To a mnohem více obdivují návštěvníci řeckého Muzea šperků na výstavě s názvem *Opravdovost forem / Průřez současným českým šperkem* (True to Form / Cross-Section of Contemporary Czech Jewelry).

Kurátorka výstavy Julie Bergmann záměrně vybrala více než 200 originálů z dílen českých umělců s cílem poukázat na originalitu českého šperkařství proslulého kreativitou a kvalitou zpracování. Zcela cíleně se v daném ohledu vyhýbá klasickým klenotům.

„Výstava mapuje práci důležitých umělců své generace českého ateliérového šperku od šedesátých let. V té době na scénu vstoupila první generace autorů, kteří šperk vidí jako samostatné umělecké dílo, které hovoří samo za sebe stejně jako ‚fine art‘, nikoli jen jako designový doplněk oděvu,“ říká kurátorka Julie Bergmann a dodává, že český šperk v daném konceptu, míře a rozsahu doposud nebyl nikdy představen, a v Řecku je k vidění vůbec poprvé. Ve své koncepci totiž kurátorka boří zažitou premisu o špercích. „Ateliérový šperk nemusí být výhradně z drahých kovů, čili být klenotem v obecně vnímaném smyslu slova. Sám o sobě naopak s materiály experimentuje, stává se samostatným objektem s jasným konceptem a vymezuje se proti tradičnímu designu ve šperku,“ vysvětluje Julie Bergmann.

MISTŘI ČTYŘ GENERACÍ

Některá jména budou široké veřejnosti povědomá, ne-li dobře známá, svými pracemi ve veřejném prostoru. **Václav Cigler** se proslavil skleněnými objekty či prvky v pražském metru, **Vratislav Karel Novák** vytvořil proslulý Metronom na Letné, **Pavel Opočenský** je

autorem pomníku bratří Čapků na pražských Vinohradech / náměstí Míru. Ambicí výstavy je však seznámit návštěvníky s vývojem šperkařského umění v jakémsi pomyslném oblouku vývoje a z toho důvodu jsou jednotliví autoři členěni do etap, ve kterých žili či žijí a tvoří, celkem tedy do čtyř generací, které se prolínají tak, aby byla na první pohled jasná představa o rozmanitosti využití jednotlivých materiálů, například dřeva či kamene.

„Posledních přibližně padesát let se výtvarný šperk těší zvláštnímu uznání a nejinak je tomu i v Řecku. Moderní šperk je zkoumán jako fenomén, chápán jako umělecké dílo a vnímán jako kontroverzní kus, který potřebuje svého ‚nositele‘, aby vynikl v plné jedinečnosti. Naše výstava umožňuje návštěvníkům nejen představit si sami sebe v této pozici, ale také uvědomit si, že obdivuhodné a moderní kusy, vyrobené z různých, často nečekaných materiálů, byly vytvořeny již například v 70. letech,“ doplnila **Lucie Kuligová, ředitelka Českého centra Athény.**

Na výstavě jsou z tohoto důvodu zastoupeni autoři, kteří se svému oboru věnují kontinuálně (a třeba celá desetiletí), kontrastem k nejmladší generaci s potenciálem udržet vysoké řemeslo a myšlenku mistrů na světové úrovni (například Oldřich Sládek, Martina Singerová či Kateřina Matěchová).

MATTHEW DRUTT NA VÝSTAVĚ ČESKÉHO ŠPERKU

Slavnostní zakončení výstavy proběhne ve čtvrtek 18. května 2023 v rámci mezinárodního dne Asociace muzeí a galerií (ICOM). Program slavnostní finisáže připravilo České centrum Athény ve spolupráci se slovenskou ambasádou v Athénách a zahrne komentovanou prohlídku vedenou osobně Julií Bergmann nebo přednášku renomovaného amerického kurátora Matthew Drutta, který se do povědomí newyorských muzeí a galerií vepsal především díky úspěšným výstavám v Česku méně známých umělců Kehinde Wiley, Davada Adjaye, Kate Gilmore a Nathana Carthera, či výstavou Felixe Gonzalese-Torrese. Pracoval jako výkonný ředitel v Lisson Gallery v Londýně, Miláně a New Yorku. V minulosti spolupracoval například s Ermitáží, před pár týdny otevřel výstavu Beauty and the Unexpected: Modern and Contemporary American Craft v Národním muzeu ve Stockholmu.

„Čeští umělci stojí v popředí ateliérového šperku již od doby po druhé světové válce, kdy mezinárodní společenství znovuobjevilo tuto delikátní uměleckou disciplínu. Výstava v Athénách představuje historický kontext a sleduje české umělecké úspěchy od těch poválečných až po inovace současné generace. Poskytuje přesvědčivý a komplexní přehled hlavních proudů a objektů, které právem řadí české umělce mezi špičku mezinárodního ateliérového šperku,“ řekl Matthew Drutt, který svou přítomností a přednáškou potvrdí

důležitost českého šperku v mezinárodním kontextu a také fakt, že český šperk patří do sbírek nejprestižnějších institucí ve světě.

Nedílnou součástí výstavy je také katalog a celé vizuální zpracování výstavy, které vytvořilo pražské studio Divize (www.studioidivize.cz).

Výstava *Opravdovost forem / Průřez současným českým šperkem* bude na přelomu letošního roku k vidění také v Česku, v Muzeu Českého Ráje v Turnově, se kterým je nejméně polovina umělců spjata původem nebo studiem (www.muzeum-turnov.cz).

ČLENĚNÍ VÝSTAVY

1. GENERACE: Václava Cigler, V. K. Novák, Jaroslav Kodejš, Josefa Symon
2. GENERACE: Petr Dvořák, Stanislava Grebeníčková, Vladimír Komňacký, Pavel Opočenský, Zdena Roztočilová, Markéta Šílená
3. GENERACE: Martin J. Pouzar, Jana Válková Střílová, Jiří Šibor, Ludmila Šíkolová, Petr Vogel a Karel Votipka
4. GENERACE: Kateřina Matěchová, Karla Olšáková & Rudolf Rusňák, Eva Růžicková, Martina Singerová, Oldřich Sládek a Markéta Šumová & Adéla Wiesenbergová.

Více o projektu naleznete [zde](#).

Informace a fotografie z vernisáže naleznete [zde](#).

Katalog, pozvánku i ceník naleznete [zde](#).

Muzeum šperků v Athénách

ČESKÁ CENTRA – sledujte dále:

[Informace pro média a novináře](#)

[Aktuálně ke stažení](#)

[Odebírejte newsletter](#)

[Facebook](#) [Instagram](#) [Twitter](#) [YouTube](#) [LinkedIn](#)

Česká centra, příspěvková organizace Ministerstva zahraničních věcí ČR, jsou stěžejním nástrojem veřejné diplomacie zahraniční politiky Česka a rozvíjejí kulturní vztahy mezi zeměmi. Jakožto kulturní institut jsou členem sítě zahraničních evropských kulturních institutů EUNIC. Prezentují naši zemi v široké škále kulturních a společenských oblastí: od umění přes kreativní průmysly až po propagaci úspěchů české vědy a inovací. Věnují se výuce češtiny v zahraničí. Zapojují se do mezinárodních projektů a slouží jako platforma pro rozvoj mezinárodního kulturního dialogu. V současnosti působí v zahraničí celkem 26 poboček na 4 kontinentech. Kromě Českých center spravují také Český dům v Jeruzalémě a Bratislavě.
www.czechcentres.cz